2012

PENYATA KEWANGAN TAHUNAN

142 Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2012

143 Penyata Pendapatan bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2012

144 Nota-nota bagi Penyata Kewangan

SIJIL KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN BANK NEGARA MALAYSIA BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2012

Saya telah mengaudit penyata kewangan Bank Negara Malaysia bagi tahun berakhir 31 Disember 2012. Pihak pengurusan bertanggungjawab terhadap penyata kewangan ini. Tanggungjawab saya adalah mengaudit dan memberi pendapat terhadap penyata kewangan tersebut.

Pengauditan telah dilaksanakan mengikut Akta Audit 1957 dan berpandukan piawaian pengauditan yang diluluskan. Piawaian tersebut menghendaki pengauditan dirancang dan dilaksanakan untuk mendapat kepastian yang munasabah sama ada penyata kewangan adalah bebas daripada kesilapan atau ketinggalan yang ketara. Pengauditan ini termasuk memeriksa rekod secara semak uji, menyemak bukti yang menyokong angka dan memastikan pendedahan yang mencukupi dalam penyata kewangan. Penilaian juga dibuat terhadap prinsip perakaunan yang digunakan, unjuran signifikan oleh pengurusan dan persembahan penyata kewangan secara keseluruhan. Saya percaya pengauditan yang dilaksanakan memberi asas yang munasabah terhadap pendapat saya.

Pada pendapat saya, penyata kewangan ini memberi gambaran yang benar dan saksama terhadap kedudukan kewangan Bank Negara Malaysia pada 31 Disember 2012 dan hasil operasi untuk tahun tersebut berdasarkan piawaian perakaunan yang diluluskan.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)
KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA

PUTRAJAYA
12 MAC 2013

PERNYATAAN PENGERUSI DAN SEORANG AHLI LEMBAGA PENGARAH

Kami, Zeti Akhtar Aziz dan Oh Siew Nam, yang merupakan Pengerusi dan salah seorang Ahli Lembaga Pengarah Bank Negara Malaysia, dengan ini menyatakan bahawa pada pendapat Lembaga Pengarah, penyata kewangan ini disediakan untuk menunjukkan gambaran yang benar dan saksama berkenaan kedudukan Bank Negara Malaysia pada 31 Disember 2012 dan hasil operasinya bagi tahun yang berakhir pada tarikh itu.

Bagi pihak Lembaga Pengarah,

ZETI AKHTAR AZIZ
PENGERUSI

7 MAC 2013
KUALA LUMPUR

Bagi pihak Lembaga Pengarah,

OH SIEW NAM
PENGARAH

7 MAC 2013
KUALA LUMPUR

PENGAKUAN OLEH PEGAWAI UTAMA YANG BERTANGGUNGJAWAB TERHADAP PENGURUSAN KEWANGAN BANK NEGARA MALAYSIA

Saya, Eugene Hon Kah Weng, pegawai utama yang bertanggungjawab terhadap pengurusan kewangan Bank Negara Malaysia dengan ikhlasnya mengakui bahawa penyata kewangan, mengikut sebaik-baik pengetahuan dan kepercayaan saya, adalah betul dan saya membuat ikrar ini dengan sebenarnya mempercayai bahawa ia adalah benar dan atas kehendak Akta Akuan Berkanun, 1960.

Sebenarnya dan sesungguhnya diakui)
oleh penama di atas di Kuala Lumpur)
pada 7 Mac 2013.)

Di hadapan saya,

PESURUHJAYA SUMPAH
W 541
ZULKIFLA MOHD DAHLIM
MALAYSIA

106, BANGUNAN LOKE YEW
1, JALAN MAHKAMAH PERSEKUTUAN
50050 KUALA LUMPUR

Bank Negara Malaysia

Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2012

	Nota	2012 RM	2011 RM
ASET			
Emas dan Pertukaran Asing	3	418,534,966,977	414,432,520,031
Kedudukan Rizab Tabung Kewangan Antarabangsa		2,652,752,648	2,672,204,523
Milikan Hak Pengeluaran Khas		6,043,522,017	6,252,997,720
Kertas Kerajaan Malaysia	4	2,182,809,238	2,017,022,067
Deposit dengan Institusi Kewangan	5	28,235,130,500	28,797,250,000
Pinjaman dan Pendahuluan	6	9,550,114,161	10,671,155,047
Aset-aset Lain	7	9,131,723,239	8,126,397,188
Jumlah Aset		**476,331,018,780**	**472,969,546,576**
LIABILITI DAN MODAL			
Mata Wang dalam Edaran		67,124,370,608	61,874,099,518
Deposit oleh: Institusi Kewangan		180,812,181,557	214,905,708,306
Kerajaan Persekutuan		14,708,467,629	10,817,830,921
Lain-lain	8	4,083,301,315	13,066,091,926
Kertas Bank Negara		153,129,553,960	107,983,490,852
Peruntukan Hak Pengeluaran Khas	9	6,326,742,220	6,548,320,169
Liabiliti-liabiliti Lain	10	21,711,608,582	25,844,324,400
Jumlah Liabiliti		447,896,225,871	441,039,866,092
Modal Berbayar	11	100,000,000	100,000,000
Kumpulan Wang Rizab Am	12	14,368,713,485	14,368,386,506
Rizab Risiko	13	13,966,079,424	17,461,293,978
Jumlah Modal		28,434,792,909	31,929,680,484
Jumlah Liabiliti dan Modal		**476,331,018,780**	**472,969,546,576**

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Bank Negara Malaysia

Penyata Pendapatan bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2012

	Nota	2012 RM	2011 RM
Jumlah Pendapatan	14	**6,912,371,963**	**6,071,018,517**
Tolak:			
Perbelanjaan Berulang	15	1,151,187,009	964,570,808
Perbelanjaan Pembangunan	16	160,857,975	382,022,681
Jumlah Perbelanjaan		**1,312,044,984**	**1,346,593,489**
Untung Bersih		**5,600,326,979**	**4,724,425,028**
Pengagihan Untung Bersih:			
Pindahan kepada Rizab Risiko	17	4,100,000,000	2,000,000,000
Pindahan kepada Kumpulan Wang Rizab Am		326,979	724,425,028
Amaun belum bayar kepada Kerajaan Persekutuan		1,500,000,000	2,000,000,000
Untung Bersih		**5,600,326,979**	**4,724,425,028**

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Nota-nota bagi Penyata Kewangan bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2012

1. **Maklumat Am**

Bank Negara Malaysia (Bank) merupakan badan berkanun yang ditubuhkan di bawah Akta Bank Negara Malaysia 1958. Akta ini telah dimansuhkan oleh Akta Bank Negara Malaysia 2009. Ibu pejabat Bank terletak di Bank Negara Malaysia, Jalan Dato' Onn, 50480 Kuala Lumpur.

Matlamat utama Bank adalah untuk menggalakkan kestabilan monetari dan kestabilan kewangan yang kondusif bagi pertumbuhan ekonomi Malaysia yang mampan. Sehubungan dengan itu, fungsi utama Bank adalah seperti yang berikut:

(a) untuk merumuskan dan mengendalikan dasar monetari di Malaysia;
(b) untuk mengeluarkan mata wang di Malaysia;
(c) untuk mengawal selia dan menyelia institusi kewangan yang tertakluk kepada undang-undang yang dikuatkuasakan oleh Bank;
(d) untuk mengawasi pasaran wang dan pasaran pertukaran asing;
(e) untuk mengawasi sistem pembayaran;
(f) untuk menggalakkan sistem kewangan yang kukuh, progresif dan inklusif;
(g) untuk memegang dan menguruskan rizab asing Malaysia;
(h) untuk menggalakkan rejim kadar pertukaran yang selaras dengan asas-asas ekonomi negara; dan
(i) untuk bertindak sebagai penasihat kewangan, jurubank dan ejen kewangan Kerajaan.

Lembaga Pengarah telah meluluskan penyata kewangan tahunan ini pada 7 Mac 2013.

2. **Dasar Perakaunan**

Dasar perakaunan utama yang digunakan dalam penyediaan penyata kewangan ini dihuraikan di bawah. Dasar perakaunan ini digunakan secara konsisten untuk kedua-dua tahun kewangan yang dikemukakan, kecuali dinyatakan sebaliknya.

2.1 **Asas Penyediaan Penyata Kewangan**

(a) Penyata kewangan ini telah disediakan mengikut Akta Bank Negara Malaysia 2009 dan Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia (Malaysian Financial Reporting Standards, MFRS) yang berkaitan. Seksyen 10 Akta Bank Negara Malaysia 2009 memperuntukkan bahawa, dalam penyediaan penyata kewangannya, Bank hendaklah mematuhi piawaian perakaunan setakat yang, pada pendapat Bank, adalah wajar, dengan mengambil kira matlamat dan fungsi Bank. Dengan mengambil kira tanggungjawabnya untuk merumuskan dan mengendalikan dasar monetari yang berkesan, Bank berpendapat bahawa penyediaan penyata kewangan ini wajar berbeza daripada MFRS dalam beberapa aspek.

(b) Penyediaan penyata kewangan yang mematuhi keperluan MFRS menghendaki pihak pengurusan membuat pertimbangan, anggaran dan andaian berdasarkan maklumat yang ada yang mungkin memberikan kesan kepada penggunaan dasar perakaunan dan jumlah aset dan liabiliti, selain penzahiran aset dan liabiliti luar jangka yang dilaporkan pada tarikh penyata kewangan, dan jumlah pendapatan dan perbelanjaan yang dilaporkan pada tahun kewangan. Walaupun anggaran ini berasaskan pengetahuan terbaik pihak pengurusan mengenai peristiwa dan tindakan semasa, hasil sebenar mungkin berbeza daripada anggaran yang dibuat.

2.2 **Asas Pengukuran dan Perakaunan Terakru**

Penyata kewangan ini disediakan pada asas terakru, menggunakan konvensi kos sejarah, kecuali dinyatakan sebaliknya.

2.3 **Penukaran Mata Wang Asing**

(a) Penyata kewangan disediakan mengikut nilai ringgit Malaysia, iaitu mata wang bagi persekitaran ekonomi utama tempat Bank beroperasi.

(b) Aset dan liabiliti dalam mata wang asing telah dinilai semula kepada ringgit Malaysia pada kadar pertukaran semasa pada tarikh lembaran imbangan. Urus niaga dalam mata wang asing pada tahun ini telah dinilai dalam ringgit Malaysia pada kadar pertukaran semasa mengikut tarikh nilai.

(c) Keuntungan atau kerugian bagi penilaian semula yang belum direalisasikan disebabkan oleh perubahan kadar pertukaran direkodkan dalam Rizab Risiko.

2.4 **Sekuriti dan Pelaburan**

Sekuriti dan pelaburan dinyatakan terutamanya pada kos, dan peruntukan telah dibuat bagi penyusutan nilai pada 31 Disember 2012. Instrumen kewangan yang telah diklasifikasikan sebagai Sedia Untuk Dijual direkodkan pada nilai saksama dan keuntungan atau kerugian bagi penilaian semula yang belum direalisasikan disebabkan oleh perubahan harga pasaran direkodkan dalam Rizab Risiko.

2.5 **Untung Bersih**

Untung bersih Bank diagihkan mengikut seksyen 7 Akta Bank Negara Malaysia 2009 dan hanya untung terealisasi layak diagihkan.

2.6 **Perjanjian Belian Balik (Repo) dan Repo Berbalik**

Amaun yang dipinjam di bawah perjanjian repo dilaporkan di bawah 'Liabiliti-liabiliti Lain', manakala amaun yang dipinjamkan di bawah perjanjian repo berbalik dilaporkan di bawah 'Aset-aset Lain'. Perbezaan antara amaun diterima dengan amaun dibayar di bawah perjanjian repo dan repo berbalik masing-masing diiktiraf sebagai perbelanjaan faedah dan pendapatan faedah mengikut asas garis lurus.

2.7 **Aset Tetap**

Perbelanjaan modal yang ditanggung terhadap aset tetap dikurangkan kepada nilai nominal atau dihapuskan terus pada tahun perolehan.

3. **Emas dan Pertukaran Asing**

	2012 RM	2011 RM
Sekuriti Asing	369,087,355,757	359,284,482,783
Deposit Asing	10,382,364,133	15,588,170,298
Baki di Bank Pusat Lain, Bank for International Settlements (BIS) dan Tabung Kewangan Antarabangsa (International Monetary Fund, IMF)	7,123,144,900	6,036,194,304
Lain-lain	31,942,102,187	33,523,672,646
	418,534,966,977	414,432,520,031

4. **Kertas Kerajaan Malaysia**

Kertas Kerajaan Malaysia merujuk kepada pemegangan instrumen hutang Kerajaan yang merupakan sebahagian daripada instrumen yang boleh digunakan dalam operasi dasar monetari Bank.

	2012 RM	2011 RM
Sekuriti Kerajaan Malaysia	2,176,401,438	2,016,831,567
Sukuk 1Malaysia 2010	6,407,800	190,500
	2,182,809,238	2,017,022,067

5. **Deposit dengan Institusi Kewangan**
Deposit dengan institusi kewangan terdiri daripada deposit yang disimpan oleh Bank dengan institusi kewangan di bawah seksyen 75(i) dan seksyen 100 Akta Bank Negara Malaysia 2009.

6. **Pinjaman dan Pendahuluan**
Pinjaman dan pendahuluan terdiri terutamanya daripada pendahuluan yang diberikan oleh Bank kepada institusi pelaksana di bawah pelbagai skim seperti Tabung Industri Kecil dan Sederhana dan Tabung Usahawan Baharu yang bertujuan untuk menggalakkan pertumbuhan dan perkembangan pertubuhan perusahaan kecil dan sederhana. Pemberian pendahuluan ini diperuntukkan terutamanya di bawah seksyen 48, seksyen 49 dan seksyen 100 Akta Bank Negara Malaysia 2009.

7. **Aset-aset Lain**
Aset-aset lain termasuk pelaburan dalam saham dan bon sebanyak RM6,967,707,261 yang diperoleh di bawah seksyen 48(1) dan seksyen 100 Akta Bank Negara Malaysia 2009.

8. **Deposit oleh Lain-lain**
Sebahagian besar daripada deposit ini terdiri daripada deposit institusi nasional, agensi kerajaan dan pihak berkuasa awam.

9. **Peruntukan Hak Pengeluaran Khas**
Negara-negara anggota IMF diperuntukkan Hak Pengeluaran Khas (Special Drawing Rights, SDR) seimbang dengan sumbangan yang diberikan kepada IMF. Peruntukan SDR ini merupakan suatu liabiliti tidak aktif Bank terhadap IMF, dengan aset diterima dalam bentuk SDR daripada IMF. Jumlah bersih peruntukan terkumpul SDR ialah SDR1,346,143,721 yang bersamaan dengan RM6,326,742,220.

10. **Liabiliti-liabiliti Lain**
Sebahagian besar liabiliti-liabiliti lain termasuk simpanan oleh institusi kewangan di bawah perjanjian repo.

11. **Modal Berbayar**
Modal berbayar sebanyak RM100,000,000 dimiliki oleh Kerajaan Malaysia.

12. **Kumpulan Wang Rizab Am**

	2012 RM	2011 RM
Pada 1 Januari	14,368,386,506	13,643,961,478
Pindahan daripada Untung Bersih	326,979	724,425,028
Pada 31 Disember	14,368,713,485	14,368,386,506

13. **Rizab Risiko**
Rizab ini diwujudkan bagi merekod keuntungan atau kerugian yang belum direalisasikan berikutan perubahan kadar pertukaran mata wang asing dan harga pasaran dan untuk menampung sebarang kemungkinan kerugian pada masa hadapan disebabkan oleh keadaan yang kurang menggalakkan yang di luar kawalan Bank. Rizab Turun Naik Kadar Pertukaran, Rizab Penilaian Semula dan Rizab Luar Jangka yang telah dibentangkan pada tahun-tahun yang terdahulu sebagai 'Rizab-rizab Lain' telah disatukan dan dinamakan Rizab Risiko.

14. **Jumlah Pendapatan**
Jumlah pendapatan merangkumi hasil daripada pengurusan rizab asing termasuk faedah dan dividen, pendapatan bukan perbendaharaan, keuntungan atau kerugian modal direalisasikan, dan dinyatakan pada nilai bersih setelah ditolak pelunasan/akresi atas premium/diskaun, dan kos dasar monetari.

15. **Perbelanjaan Berulang**
Perbelanjaan berulang merupakan perbelanjaan yang ditanggung dalam pengurusan dan pentadbiran operasi harian Bank.

16. **Perbelanjaan Pembangunan**
Perbelanjaan pembangunan merupakan perbelanjaan yang ditanggung terutamanya bagi membiayai projek pembangunan dan projek jangka panjang yang dilaksanakan oleh Bank, yang selaras dengan matlamat dan fungsi utama Bank.

17. **Pindahan kepada Rizab Risiko**
Pindahan kepada Rizab Risiko ini dibuat mengikut seksyen 7 Akta Bank Negara Malaysia 2009.

18. **Perkara Luar Jangka dan Komitmen**

18.1 **Aset Luar Jangka**
Jumlah aset luar jangka pada 31 Disember 2012 ialah RM1,400,000,000. Aset ini terdiri daripada jumlah sumbangan Bank kepada Tabung Amanah Pusat Kepimpinan Kewangan Antarabangsa (International Centre for Leadership in Finance, ICLIF) berjumlah RM800,000,000 dan Tabung Amanah Pusat Pendidikan Kewangan Islam Antarabangsa (International Centre for Education in Islamic Finance, INCEIF) berjumlah RM600,000,000 untuk membiayai aktiviti berkaitan dengan latihan, penyelidikan dan pembangunan sumber manusia dalam bidang perbankan dan perkhidmatan kewangan yang dikendalikan oleh Pusat Kepimpinan dan Tadbir Urus ICLIF dan INCEIF. Surat Ikatan Amanah memperuntukkan bahawa jumlah sumbangan tersebut akan dikembalikan kepada Bank apabila Pusat-pusat tersebut mampu berdikari pada masa hadapan.

18.2 **Komitmen**
Jumlah komitmen pada 31 Disember 2012 terdiri daripada yang berikut:

(a) **Keanggotaan dengan IMF**
(i) Bank mempunyai kewajipan untuk membayar IMF sebanyak RM5,857,006,246 dalam bentuk SDR atau mata wang boleh tukar lain yang merupakan bahagian belum bayar kuota Malaysia di IMF di bawah Artikel Persetujuan.
(ii) Pada 15 Disember 2010, selaras dengan Resolusi Lembaga Gabenor No. 66-2, IMF telah menerima pakai "Fourteenth General Review of Quotas and Reform of the Executive Board" dengan kuota bagi setiap negara anggota dinaikkan. Pada 31 Disember 2012, Malaysia telah bersetuju dengan kenaikan kuotanya daripada SDR1,773,900,000 kepada SDR3,633,800,000 (bersamaan dengan RM17,078,500,254).
(iii) Bank telah menyertai Pengaturan Baharu untuk Meminjam (New Arrangements to Borrow, NAB), iaitu satu set pengaturan kredit antara IMF dengan negara anggotanya bagi menyediakan sumber pembiayaan tambahan kepada IMF yang bertujuan untuk memelihara kestabilan sistem monetari antarabangsa. Pada 31 Disember 2012, jumlah komitmen di bawah pengaturan kredit NAB ialah SDR303,500,000 (bersamaan dengan RM1,426,419,954).
(iv) Pada 23 Julai 2012, Bank telah bersetuju memberikan sumbangan dua-hala kepada IMF berjumlah USD1,000,000,000 (bersamaan dengan RM3,058,000,000) yang diperuntukkan untuk tujuan luar jangkaan dan menangani krisis kewangan.

(b) **Pelaburan dalam Bank for International Settlements**
Pelaburan sebanyak RM56,751,305 merupakan bahagian belum dipanggil daripada 3,220 unit saham yang dipegang oleh Bank dalam BIS. Jumlah ini adalah berdasarkan nilai nominal (SDR5,000) bahagian belum dipanggil dan kadar SDR pada tarikh lembaran imbangan.

(c) **Pengaturan Swap**

(i) **Pengaturan Swap ASEAN**

Bank telah menyertai Pengaturan Swap ASEAN (ASEAN Swap Arrangement, ASA) pelbagai hala bersama-sama dengan bank pusat dan pihak berkuasa monetari ASEAN lain bagi memberikan sokongan mudah tunai mata wang asing jangka pendek kepada negara anggota yang menghadapi masalah imbangan pembayaran. Pada 31 Disember 2012, jumlah komitmen Bank ialah sebanyak USD300 juta (bersamaan dengan RM917.4 juta) dan tiada sebarang permohonan untuk sokongan mudah tunai di bawah ASA dari mana-mana negara anggota pada tahun kewangan tersebut.

(ii) **Pengaturan Swap Dua Hala**

Pada 2 April 2010, Bank telah memperbaharui perjanjian Pengaturan Swap Dua Hala (Bilateral Swap Arrangement, BSA) dengan People's Bank of China di bawah Inisiatif Chiang Mai. Di bawah perjanjian ini, sumber kewangan dalam dolar Amerika Syarikat boleh diperoleh melalui pengaturan swap dengan mata wang tempatan masing-masing. Pada 31 Disember 2012, jumlah komitmen Bank di bawah pengaturan ini ialah sebanyak USD1.5 bilion (bersamaan dengan RM4.6 bilion) dan tiada sebarang permohonan untuk mengaktifkan BSA pada tahun kewangan tersebut.

(iii) **Pengaturan Swap Mata Wang Dua Hala**

Pada 8 Februari 2012, Bank memperbaharui perjanjian Pengaturan Swap Mata Wang Dua Hala (Bilateral Currency Swap Arrangement, BCSA) dengan People's Bank of China yang bertujuan untuk menggalakkan dan memudahkan penyelesaian perdagangan dalam mata wang tempatan kedua-dua negara. Pada 31 Disember 2012, jumlah komitmen Bank di bawah BCSA ialah RM90 bilion dan tiada sebarang permohonan untuk mengaktifkan BCSA pada tahun kewangan tersebut.

(iv) **Pengaturan Multilateralisasi Inisiatif Chiang Mai**

Bank telah menyertai pengaturan Multilateralisasi Inisiatif Chiang Mai (Chiang Mai Initiative Multilateralisation, CMIM) yang bertujuan untuk memberikan sokongan kewangan kepada negara anggota ASEAN+3 yang menghadapi masalah imbangan pembayaran dan mudah tunai jangka pendek. Tarikh kuat kuasa Perjanjian CMIM adalah pada 24 Mac 2010. Di bawah pengaturan CMIM, negara-negara anggota yang menghadapi masalah imbangan pembayaran dan mudah tunai jangka pendek boleh mendapatkan sokongan kewangan dalam dolar Amerika Syarikat melalui pengaturan swap terhadap mata wang negara masing-masing. Pada 31 Disember 2012, jumlah komitmen Bank ialah sebanyak USD9.1 bilion (bersamaan dengan RM27.8 bilion). Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2012, tiada sebarang permohonan untuk sokongan mudah tunai dari mana-mana negara anggota.

19. **Pengurusan Risiko Kewangan**

Jawatankuasa Pengurusan Rizab memantau risiko perbendaharaan dan risiko pelaburan dalam pengurusan rizab supaya berada pada paras yang sewajarnya bagi memastikan matlamat melindungi modal, mudah tunai dan pulangan tercapai. Untuk melaksanakan fungsi ini dan aktiviti yang berkaitan, risiko utama pelaburan merangkumi yang berikut:

(a) **Risiko Pasaran**

Risiko pasaran ialah dedahan pelaburan Bank terhadap pergerakan negatif dalam harga pasaran seperti harga ekuiti, kadar faedah dan kadar pertukaran asing. Risiko pasaran dipantau pada asas harian dan semua pelaburan serta instrumen akan dinilai mengikut pasaran. Pelaburan adalah berpandukan dasar tanda aras yang diluluskan oleh Lembaga Pengarah, yang mencerminkan matlamat pelaburan jangka panjang dan profil risiko-pulangan yang wajar. Berasaskan dasar tanda aras tersebut, 'pengambilan risiko yang lebih aktif' boleh dibuat melalui pelaburan dan instrumen yang melangkaui tanda aras tetapi hendaklah dalam garis panduan pelaburan yang diluluskan. Tahap 'pengambilan risiko yang lebih aktif' ini diukur dan dikawal dengan menggunakan had yang mesti dipatuhi. Analisis kepekaan dan ujian ketahanan dijalankan untuk menentukan kemungkinan kerugian yang dinilai mengikut pasaran, berikutan pergerakan negatif dan turun naik dalam pasaran.

(b) **Risiko Kredit**

Risiko kredit ialah risiko pelaburan yang tidak memperoleh pulangan pokok dan faedah, yang telah cukup tempohnya disebabkan oleh kemungkiran oleh penerbit hutang atau kegagalan rakan niaga untuk memenuhi kewajipan kontraktualnya kepada Bank. Satu rangka kerja risiko kredit berasaskan penarafan yang komprehensif diwujudkan bagi mengawasi tahap dedahan kredit yang dibenarkan dalam pelaburan oleh Bank. Ini memastikan pelaburan dibuat dengan penerbit dan rakan niaga yang mempunyai kedudukan kredit yang tinggi dan keberangkalian mengalami kerugian adalah kecil. Rangka kerja yang diluluskan oleh Lembaga Pengarah ini juga mengambil kira penunjuk kredit berasaskan pasaran seperti penarafan yang tersirat dalam harga pasaran kewangan. Ini menambah baik rangka kerja kredit dengan menyediakan penilaian kredit yang lebih dinamik dan terkini.

(c) **Risiko Operasi**

Risiko operasi bagi operasi perbendaharaan ialah risiko kerugian kewangan akibat kegagalan proses dalaman, kawalan dan prosedur yang tidak mencukupi, atau perkembangan dalaman atau luaran lain yang menjejaskan operasi. Risiko operasi dapat dikurangkan melalui rangka kerja tadbir urus yang mantap dan pelaksanaan kawalan dan had risiko yang berkesan. Satu pangkalan data risiko operasi yang menyeluruh telah diwujudkan untuk membantu usaha mengenal pasti risiko yang mungkin timbul dalam operasi perbendaharaan Bank supaya tindakan dapat diambil bagi menguruskan jurang yang ada dan mengurangkan kerugian kewangan.

20. **Cukai Pendapatan**

Bank dikecualikan daripada membayar cukai pendapatan dan cukai pendapatan tambahan seperti yang ditetapkan dalam Perintah Cukai Pendapatan (Pengecualian) (No. 7) 1989.